ENGELSCH-INDIË EN DE ZILVERQUAESTIE.

Reeds herhaaldelijk heeft de Indische Regeering bij de Regeering in Engeland er op aangedrongen, dat deze maatregelen zou nemen ter voorziening in den bestaanden munttoestand. Laatstelijk evenwel geschiedde dit met buitengewonen aandrang.

Voorts heeft het financiëele lid der Indische Regeering, Sir David Barbour, in een brief aan Sir William Houldsworth, die aan de voornaamste dag-, en weekbladen in Engeland ter opneming werd toegezonden, nog eens nader de wenschelijkheid der verlangde handeling toegelicht.

Het was ongetwijfeld niet minder de drang van deze zijde komende, dan die van zooveelen in Engeland zelf, welke het vorige Kabinet bewoog de uitnoodiging der Amerikaansche Regeering tot het deelnemen aan een internationale munt-conferentie aan te nemen.

Intusschen is men door het enkele vooruitzicht dier conferentie in Indië niet bevredigd. Integendeel; daar, als in Europa, is men veeleer geneigd er aan te wanhopen, dat de conferentie een goeden einduitslag zal hebben; betwijfelt men namelijk, of er voldoende samenwerking zal gevonden worden om eene internationale bimetallieke muntregeling tot stand te brengen. En onder den invloed dier beduchtheid is nu laatstelijk onder den handelstand zelf een ernstige beweging op touw gezet. Men verlangt dat, bij mislukking der conferentie, de Engelsche regeering harerzijds toch doe wat mogelijk is om speciaal de Indische eischen te bevredigen.

Wij achten het niet van belang ontbloot hier omtrent

deze beweging eenige bijzonderheden meê te deelen, te meer omdat, al mogen de couranten uit de Indische telegrammen daaromtrent een en ander hebben overgebracht, de oorspronkelijke stukken daarop betrekking hebbende hier weinig bekend schijnen te zijn en de verslagen der gehouden vergaderingen alleen in de Indische bladen te vinden zijn.

Er is dan laatstelijk te Calcutta eene vereeniging gevormd met het opzettelijke en uitsluitende doel om een wijziging te verkrijgen van den tegenwoordigen munttoestand in Engelsch-Indië. Nadat den 28en Mei eene voorloopige bijeenkomst was gehouden van slechts een beperkt aantal personen, werd in een nadere en talrijke vergadering, gehouden den 13en Juni, de vereeniging voor goed gevestigd, terwijl tevens de besluiten, ter voorloopige samenkomst genomen, met algemeene stemmen bekrachtigd werden.

Die besluiten, voor zoover ze betrekking hebben op de organisatie der vereeniging, kunnen hier onvermeld blijven; maar genoemd worde het vierde, omdat daarin het doel der vereeniging nader omschreven wordt. Daarin leest men, dat het Simla (Calcutta) Comité der Vereeniging gemachtigd wordt om algemeene medewerking te verkrijgen: ten einde aan H. M's Regeering en het House of Commons uiteen te zetten den onhoudbaren toestand voortspruitende uit de Indische muntregeling en de onverbidelijke noodzakelijkheid van wijziging van dien toestand, hetzij doordat vastheid in den tegenwoordigen waardestandaard verkregen worde door eene internationale overeenkomst, of wel, zulk eene overeenkomst niet tot stand komend, door de vervanging van den tegenwoordigen standaard door een vasteren, opdat in het vervolg de achteruitgang in waarde en de dobberingen worden voorkomen, waaronder alle klassen der maatschappij in Indië in de laatste jaren in steeds toenemende mate hebben geleden.

Tevens werd de Memorie voor het House of Commons, welke door de oprichters der vereeniging was ontworpen, voorloopig goedgekeurd, en werd de heer J. L. Mackay, chef der firma Mackinnon Mackenzie & Co., als President der vereeniging geïnstalleerd.

Den 13ten Juli werd andermaal eene vergadering gehouden, waarin de heer Mackay in een uitvoerige rede de Memorie voor het Huis of Commons nader toelichtte en haar verdedigde tegen de aanmerkingen, welke in eenige dagbladen waren in het midden gebracht.

Met algemeene stemmen werd die daarop voor goed vastgesteld en staande de vergadering met 249 handteekeningen voorzien.

Van alle oorden des lands is sedert door zeer velen adhaesie aan het doel der vereeniging en aan het opgestelde verzoekschrift te kennen gegeven. Te Bombay werd den 10ten Augustus eene vergadering gehouden om eerst de zaak nog nader te bespreken. En ook daar werd toen, na een zeer uitvoerig debat, de Memorie goedgekeurd, terwijl tevens besloten werd tot vestiging van een Bombay-afdeeling der vereeniging.

In de Memorie of Petitie aan het House of Commons wordt in de eerste plaats gewezen op het nadeel aan de Indische staatsfinancien berokkend door de aanhoudende en steeds nieuwe vorderingen makende daling in de waarde van het Indische geld, de ropy, in verhouding tot het goud. Het verlies dat hierdoor ten laste is gekomen van den Indischen staat wegens zijn goudschulden in Engeland, wordt gezegd nu reeds de hoogst aanzienlijke som van achthonderd millioen ropyen te bedragen en thans te zijn geklommen tot een bedrag van tachtig à honderd millioen per jaar.

Opmerkelijk zijn daarbij de krasse bewoordingen waarin men zijne klachten doet hooren. Het volk van Indie — zoo wordt gezegd — is bereid om aan den Staat in belasting op te brengen al wat benoodigd is voor de be-

hoorlijke administratie des lands, voor de verdediging, voor de handhaving van orde en rust, voor de ontwikkeling van verkeerswegen en andere openbare werken en in het algemeen van alle hulpmiddelen ter bevordering der welvaart. Doch deze tachtig of honderd millioen dienen niet tot zoodanig doeleinde; en zij worden het volk alleen ontnomen omdat het aan de Regeering van Indie niet geoorloofd wordt het muntwezen in den Staat te regelen naar zijn eigen behoeften.

Voorwaar, dit klinkt schier als een eerste waarschuwing en als eene herinnering aan het Moederland door zijn Oostersch keizerrijk aan hetgeen ruim een eeuw geleden van zijn toenmalige Westersche kolonie werd vernomen.

Maar niet alleen — dus gaat de Petitie voort — dat op die wijze het land in zijn geheel een schade lijdt, waarin alle klassen der bevolking deelen ten gevolge der onnoodige belasting die thans moet worden opgebracht, ook iedere klasse afzonderlijk wordt in hare bijzondere belangen aangetast. De handelstand in al zijn vertakkingen wordt door alleraanzienlijkste verliezen getroffen door de aanhoudende schommelingen van den wisselkoers; schommelingen menigmaal zoo heftig dat er voor degelijken handel geen gelegenheid overblijft en deze letterlijk in spel en weddenschap ontaardt. De toestrooming van Engelsch kapitaal en de ontwikkeling der materiele hulpmiddelen des lands die daaruit zou voortvloeien, worden tegengewerkt. En ook het staatskrediet lijdt schade. Hetzelfde bezwaar toch dat voor de Engelsche kapitalisten bestaat om deel te nemen in particuliere Indische ondernemingen, belet hen evenzeer de Indische staats-obligatiën op te nemen. Groot is verder de schade, die geleden wordt door alle burgerlijke en militaire ambtenaren die een vaste bezoldiging genieten in ropyen, trouwens door allen die een vast inkomen hebben dat in ropyen is bepaald. Het is niet te veel gezegd — zoo luidt het ten slotte — dat het vasthouden

aan den zilveren standaard voor Indië, terwijl in de Westersche landen deze werd opgegeven, voor allen in Indië een bron van verliezen is geweest; alleen diegenen uitgezonderd die op de daling van den koers van het zilver hebben gespeculeerd.

De zilveren standaard wordt daarom veroordeeld.

Niet echter het zilver op zich zelf.

Het wordt niet beweerd — zoo wordt uitdrukkelijk geschreven — dat de zilveren standaard in zich zelf ongeschikt is voor Indië. Indien het ook de standaard ware van andere landen, zou het behoud voor Indië wenschelijk zijn.

Maar, omdat de staatsinkomsten voor een belangrijk deel moeten dienen om verplichtingen na te komen, die in Engeland zijn aangegaan; en omdat de handel van Indië grootendeels wordt gedreven met Engeland en andere landen met den gouden standaard; daarom en daarom alleen, kan Indië den zilveren standaard niet behouden.

En om die reden dan, wordt van het House of Commons verlangd, dat het besluite tot wat noodig is om ten spoedigste in het muntwezen van Indië de gewenschte wijziging te brengen.

Het is — dus luidt het in de eerste plaats — van het aller grootste belang voor Indië dat de Muntconferentie, welke eerlang bijeenkomt, er in slage een internationale overeenkomst tot stand te brengen waardoor de dubbele standaard worde verkregen; en daarom moge ten behoeve van Indië gedaan worden wat mogelijk is om die uitkomst te bereiken. Doch slaagt de Conferentie niet, zoo moge de Indische Regeering gemachtigd worden om alsdan over te gaan tot het eenige middel wat in dat geval overblijft, de aanneming van den gouden standaard. Reeds nu echter worde voorwaardelijk de hiertoe vereischte machtiging gegeven, ten einde na afloop der Conferentie, desnoodig, onverwijld gehandeld kunne worden.

Wij zouden te uitvoerig worden indien wij hier al de in de Memorie behandelde punten nader uit de redevoering van den heer Mackay en uit de debatten, te Calcutta en Bombay gehouden, zouden toelichten. Slechts over een enkel punt nog het een en ander, en dat wel bepaaldelijk betreffende het eigenlijke handelsbelang.

Bekend is het argument, dat de daling van het zilver in verhouding tot het goud en de daaruit voortspruitende wijziging van den wisselkoers tusschen Indie en Engeland voor den uitvoerhandel van Indie een voordeel zou zijn en deze dientengevolge ten zeerste bevorderd zou wezen. Welnu, het is opmerkelijk hoe weinig voorstanders die stelling meer vindt, hoe meer en meer algemeen men van hare ondeugdelijkheid overtuigd schijnt.

Toegegeven, zeide de heer Mackay, dat een plotselinge daling van den wisselkoers somtijds een tijdelijke rijzing van den prijs van het uitvoer-artikel veroorzaakt, juist zooals een plotselinge rijzing van den wisselkoers ook een tijdelijke prijsdaling zal veroorzaken, maar in beide gevallen is er slechts een verschijnsel van voorbijgaanden aard. De voortbrenging in de verschillende landen en de daarmede in verband staande in- en uitvoerhandel hangen af van het verschil tusschen de voortbrengingskosten der onderscheidene producten in die landen, en hierin alleen is de blijvende oorzaak gelegen tot vermeerdering van productie en handel.

Door eene verwijzing naar de statistiek van den uitvoer der granen werd het betoog in deze van den heer Mackay nader toegelicht. De graan-uitvoeren van Indie zijn in de laatste elf jaren geweest als volgt:

1881—82.		993.176 ton.
1882—83.		707.202 »
1883—84.		1.047.824 »
1884—85.		791.538 »
1885—86.		1.053.025 »
1886—87.		1.113.166 »

1887—88.	676 908 ton
1888—89.	880 504 »
1889—90.	689.961 »
1890—91.	716.024 »
1891—92.	1.515.349 »

Tracht men zich rekenschap te geven van de afwisseling in deze uitvoercijfers, zoo vindt men daarvoor geen verklaring in de wisselkoersen. In 1883—84, 1885—86 en 1876—87 waren die uitvoeren bij een gemiddelden wisselkoers van $1.7\frac{1}{2}$, $1.6\frac{1}{2}$ en $1.5\frac{1}{2}$ veel belangrijker dan in de volgende jaren bij lageren wisselkoers. En zoo in 1891/92 de uitvoer weder aanmerkelijk toenam, het is bekend welke bijzondere oorzaken, buiten ieder verband met den wisselkoers, daarvoor aan te wijzen zijn. Het was steeds door het verschil in de behoeften der graantrekende landen en dat in de productiecijfers der groote graan produceerende landen, dat de beweging van den Indischen uitvoerhandel beheerscht werd, maar niet door den loop der wisselkoersen.

En dat Indie in het geheel onder de graan-uitvoerende landen een plaats is gaan innemen, is waarlijk ook niet het gevolg van den zilverkoers. Het zijn de spoorwegen in Indie zelf en het is de opening van het Suez-kanaal, die de graan-productie van Indie ten behoeve der Europeesche landen mogelijk hebben gemaakt.

Op deze twee groote factoren ter ontwikkeling der voortbrenging in Indie en ter uitbreiding van de handelsbeweging, moet ook steeds gelet worden wanneer men de handelsbeweging in haar geheel beschouwt. Gewezen wordt op de toeneming dier beweging in de laatste twintig jaar, en dan wordt daaraan aanstonds de gevolgtrekking verbonden, dat het de daling van den wisselkoers op de goudlanden is waaraan die vermeerdering voor een goed deel te danken zou zijn.

Doch welke zijn de feiten? Verdeeld over vijfjarige tijdvakken was de handelsbeweging als volgt:

1867/68—1871/72	Rx. 511.748.986
1872/73—1876/77	» 510.254.849
1877/78—1881/82	» 639.729.342
1882/83—1886/87	» 781.381.420
1887/88—1891/92	» 933.997.417

aangevende voor

het 2 ^{de} tijdvak	0.3	pCt. vermindering.
» 3 ^{de} »	25.35	» vermeerdering.
» 4 ^{de} »	22.44	» »
» 5 ^{de} »	19.53	» »

Dit tweede tijdvak is juist dat waarin de koersvermindering van het zilver een aanvang nam, en in die jaren is de handelsbeweging zelfs achteruitgegaan. Toen de prijzen na de eerste daling van den zilverkoers een nieuw peil hadden gevonden, begon echter de handelsbeweging zich uit te breiden, maar de mate waarin dit plaats vond was in de opeenvolgende tijdvakken afnemend in plaats van toenemend. En nu vergelijke men eens de cijfers van het eerste en die van het laatste der behandelde jaren. Men vindt dan een toeneming van p. m. 96 percent, dāt is in doorslag van $3\frac{3}{10}\frac{4}{0}$ percent per jaar. En neemt men in aanmerking de vermeerdering der bevolking in hetzelfde tijdsverloop, zoo blijft er voor vermeerdering der handelsbeweging nog niet eens 2 percent per jaar over. Voor een land dat niet behoort onder de oude landen, die sedert jaren tot hun volle handelsontwikkeling kwamen, maar dat eerst in den laatsten tijd in het bezit is gekomen van de hulpmiddelen ter ontwikkeling van zijn handel, waar juist in het hier genoemde tijdperk zoo buitengewone aanleiding heeft bestaan voor de uitbreiding van zijn internationalen handel; voor zulk een land is de gezegde toeneming een bijzonder geringe. Ware het niet dat de ongunstige munttoestand een beletsel was geweest, dan had die toeneming veel aanzienlijker moeten wezen.

Maar er is — zeide verder de heer Mackay — ook nog

te wijzen op een ander feit, dat onwederlegbaar bewijst hoezeer de Indische handel in den lateren tijd niet voorspoedig is geweest. De spreker zelf — zoo deelde hij mede — is nu sedert negentien jaar te Calcutta gevestigd. En van 83 handelsfirma's, die hij daar bij zijn komst vond, zijn in dien tusschentijd 36 verdwenen omdat zij tot gedwongen liquidatie waren gebracht of vrijwillig het veld ruimden daar zij geen winst konden maken, terwijl bovendien een twintigtal nieuwe firma's zich in die jaren kwamen vestigen, maar evenzeer reeds den strijd moesten opgeven.

Niet beter ook dan den handelaar, zeide de heer Mackay, is het den cultuur-ondernemer gegaan. Men neme de thee-cultuur. Omdat de loonen in ropy-prijzen niet gestegen zijn naarmate de zilverkoers daalde, wordt beweerd dat de ondernemer er wel bij zou hebben gestaan, maar naarmate die daling plaats vond heeft hij ook de goudprijs van zijn product zien verminderen. En laat hem nu zijne bezitting willen realiseeren: hij heeft, stellen wij, 10.000 pd. st. uit England medegebracht om zijn onderneming op touw te zetten, hij krijgt bij den verkoop hetzelfde bedrag ropyen terug dat hij er in gestoken heeft, maar hij keert nu naar Engeland weder met nog slechts 6500 pd. st.

Bij deze enkele grepen uit de bijzonderheden der debatten, moeten wij het laten. Maar schering en inslag was, dat zoowel de handelaar als de producent groote schade hebben geleden door de groote dobberingen en aanhoudende onvastheid van den wisselkoers en dat voor niemand — behalve dan voor dezen of genen speculant — hier eenige vergoeding tegenover heeft gestaan. Dat inmiddels de belastingen, bepaaldelijk in den allerlaatsten tijd, aanmerkelijk zijn verhoogd ter voorziening in den steeds toenemenden last der goud-schulden van den Staat. En eindelijk dat de groote onvastheid van den wisselkoers met Engeland een ernstige hinderpaal is ge-

weest voor de toestrooming van nieuw kapitaal, hoe groot ook de behoefte van Indie zij aan verdere uitbreiding van het spoorwegnet en aan andere openbare werken, hoezeer ook daardoor de ontwikkeling der voortbrenging en der handelsbeweging zouden gebaat zijn.

En daarom dan ook is de eisch, bij gebreke van internationalen overgang tot den tweeledigen standaard, tot het bimetallisme, de aanneming van den gouden standaard ook door Indie, en dat de bevoegdheid hiertoe onverwijld worde gegeven. Vooral ook vóór dat allicht Amerika de tegenwoordige zilveraankopen schorse en aldus het gevaar voor nog verdere daling van den zilverkoers weder ten zeerste vermeerderd wordt.

Toch begrijpt men, dat aan overgang van Indie tot den gouden standaard ook nadeelen verbonden zouden zijn. Doch deze kunnen, òf wel niet opwegen tegen de voordeelen, òf wel men acht ze in ieder geval geringer dan de bestaande nadeelen, en wil men voorts door de wijze van uitvoering van den maatregel daaraan zooveel doenlijk te gemoet komen.

Onder de eerstbedoelde nadeelen is de ongunstige invloed, die onvermijdelijk zou zijn ten opzichte van Indie's handelsverbindingen met andere zilverlanden. Doch daar deze zooveel minder beteekenend zijn dan die met Engeland en verder Europa, acht men hierover heen te moeten stappen: van twee kwaden wil men het minste kiezen.

Van de in de tweede plaats bedoelde nadeelen wordt als het belangrijkste beschouwd de overgang tot den muntstandaard van een metaal dat, het wordt ook in Indie erkend, in de laatste twintig jaren in verhouding tot alle andere koopwaren aanmerkelijk in waarde is gestegen en dat steeds tot verdere appreciatie neigt, terwijl eindelijk juist Indie's overgang tot dien standaard weder een nieuwe oorzaak van toenemende appreciatie

zou wezen. Maar zegt men, nog liever een muntstandaard van een in waarde stijgend metaal, indien alleen op die wijze éénheid van muntstandaard met Europa verkregen kan worden, dan voortdurende van den tegenwoordigen toestand. En wat betreft de vermeerdering der goud-appreciatie door Indie's overgang tot den gouden standaard, dit meent men dat grootendeels zoo niet geheel vermeden kan worden.

Men verlangt namelijk wel overgang tot den gouden standaard, doch niet vervanging van het zilveren geld door goud. Behoud van het zilver als teekenmunt en daarnaast of slechts zeer weinig, of zelfs in het geheel geen goud-geld.

Hoe, in de bijzonderheden, men zich deze regeling van zaken dacht, het schijnt wel alsof niet dadelijk men hieromtrent tot bepaalde klaarheid is gekomen. Zoo werd er verwezen naar den munttoestand in Nederlandsch-Indie, maar, blijkbaar, zonder dat daarbij rekening werd gehouden met het feit der éénheid van standaardmunt tusschen Nederlandsch-Indie en Nederland. Voorts loopen ongetwijfeld de meeningen ook eenigszins uiteen, inzonderheid omtrent het punt of men moet hebben uitsluitend zilveren teekenmunt, dan wel daarnaast ook gouden standaardmunt.

Maar naarmate het onderwerp is behandeld en verschillende personen daarover hun gedachten lieten gaan, is toch langzamerhand het plan beter uitgewerkt geworden.

Inzonderheid in twee artikelen — die in het Augustus- en het September-nummer van het Londensche Bankers Magazine zijn geplaatst door een Indischen bank-directeur — ze zijn geteekend met de initialen A. M. L. — wordt duidelijk aangegeven op welke wijze de regeling tot stand gebracht zou kunnen worden.

Drie plannen worden door den schrijver behandeld:

het zilver teekenmunt, en op een aan te nemen goud pariteit gehandhaafd doordat verdere aanmunting slechts toegestaan zou worden tegen betaling van een hoog muntloon of recht, dat zou afwisselen maar gelang van het verschil tusschen de handelswaarde en de nominale muntwaarde van het zilver; de gouden standaard zonder gouden munt; en deze met gouden standaardmunt naast de zilveren teekenmunt. Alleen een van de twee laatst genoemde plannen zou, naar schrijvers oordeel, in aanmerking kunnen komen. Maar de overgang tot den gouden standaard zonder uitgifte van gouden munt zou, meent hij, de voorkeur verdienen, omdat alsdan in het gevaar der vermeerdering van de vraag naar goud het best voorzien werd.

Ziehier hoe de schrijver de zaak voorstelt.

Er is een voortdurende behoefte aan remises voor Indie tot een bedrag dat de daar tegenover staande handels-trekkingen belangrijk overschrijdt. In die behoefte wordt voorzien door aankoop der Indian Council wissels of door uitzending van zilver ter aanmunting in Indie.

Nu stake men de vrije zilver-aanmunting, waardoor aan zilverterzending voor particuliere rekening voor goed een einde wordt gemaakt. Tevens bepale de India Council den koers harer trekkingen op de pariteit die men zou willen vaststellen voor de goudwaarde van de ropij.

Voor die pariteit is genoemd als minimum 1 sh. 4 p., liever nog 1 sh. 6 p., en zelfs is van 1 sh. 8 p. gesproken. Uit den aard der zaak zou de pariteit moeten worden aangenomen met een tamelijk belangrijke marge op den tegenwoordigen wisselkoers. En uit de debatten in Indie is gebleken, dat aldaar van de vaststelling der pariteit op dergelijk cijfer geen nadeelige gevolgen op den gang van zaken voorzien worden.

Wel echter, werd er bijgevoegd, zou dit het geval wezen indien men nu op eenmaal weder tot een koers van 2 sh of daaromtrent wilde terugkeeren; tegen elk

denkbeeld van zoodanige wijziging der verhouding verklaarde men zich zeer beslist.

Voor de bedoelde pariteit nemen wij nu eens aan 1 sh 6 p. De India Council zou dan onder dien koers geen wissels meer moeten afgeven.

Aanvankelijk zouden er zeker geen nemers zijn. Doch de verwachting is, dat binnen een betrekkelijk kort tijdsverloop de prijzen in Indie zich naar de gewijzigde wisselverhouding geregeld zouden hebben en de stand van zaken dezelfde zou zijn als vroeger. De behoefte aan remises zou dra weder bestaan en de India Council niet alleen hare gewone wissels kunnen plaatsen, maar deze ook tot een grooter bedrag moeten afgeven. De geldomloop in Indie door de staking der vrije zilver-aanmunting op het bestaande bedrag beperkt wordende, zou weldra de ropij een hoogere waarde verkrijgen dan hare zilverwaarde. Even als in Oostenrijk het papierengeld een hoogere waarde heeft verkregen dan de zilverwaarde van den florijn.

Werden nu aldus aan den Indian Council wissels gevraagd tot een hooger bedrag dan waarover hij te beschikken had, zoo zouden de verdere trekkingen gedekt moeten worden door zilver-uitzendingen, waartegen voor rekening van den Council nieuwe ropijen werden aangemunt, de winst op deze aanmuntingen geboekt wordende als een reservefonds.

Maar tevens zoude, wanneer de vastgestelde goudpariteit van de ropij werkelijkheid was geworden, dan ook gewaakt moeten worden dat die niet weder verloren ging. Daartoe zou de Indische Regeering de verplichting op zich moeten nemen om alsdan ieder bedrag aan ropijen, dat werd aangeboden, terug te koopen tot een koers van, stelle, één penny onder de aangenomen goudpariteit, daar wissels op Londen tegen afgevende.

In aanmerking nemende dat Indie jaar in, jaar uit, zijn geldomloop heeft vermeerderd, is het niet aan te

nemen, zegt de schrijver, dat er van een blijvende terugstrooming van ropijen sprake zou kunnen komen. Hoogstens zou aan te nemen zijn, dat op zekere tijden van het jaar dergelijke tijdelijke terugstrooming plaats vond. De schrijver meent, dat indien de Bank of England zich met de uitvoering der operatie zou belasten, zij aan alle voorzienbare eischen zou kunnen voldoen door voor tijdelijke opneming van ropijen een bedrag van 4 of 5 millioen pd. st., hoogstens een enkele maal een paar millioen meer, beschikbaar te hebben. De ropijen zelven zouden haar opgezonden kunnen worden om later weder uitgezonden te worden, of wel ze zouden voor rekening van de Bank bij de Munt in Indie kunnen blijven liggen. In den regel zoude reeds binnen zes maanden de contra-operatie zeker zijn, en het koersverschil van een penny zou aan de Bank een winst op de operatie laten van circa $5\frac{3}{4}$ pCt.

Op die wijze dan zou voor Indie verkregen worden een omloop van zilveren teekenmunt, welker waarde zich geheel zou voegen naar de waarde van het goud, met een speling van ten hoogste één penny per ropij. En terwijl aldus de waarde van het Indische geld werd vastgemaakt aan die van het Engelsche geld en de dobberingen van den wisselkoers binnen vaste grenzen werden bepaald, zou die uitkomst verkregen worden zonder dat Indie zijn zilveren munt moest verliezen, die toch eigenlijk alleen passend is voor de betalingen aldaar, en verder zonder dat de algemeene vraag naar goud eenige vermeerdering ondervond.

Dat dergelijke regeling zich volkomen zou aansluiten aan hetgeen thans in Indie wordt verlangd — altijd bij gebrek aan beter, namelijk aan de oplossing der bestaande moeilijkheden door de internationale aanneming van den tweeledigen of dubbelen standaard — schijnt inderdaad aangenomen te mogen worden. En dit ook is zeker, dat

in Indie algemeen de meening wordt gedeeld, volgens welke eenige verbetering van den wisselkoers op Engeland geen storing zou brengen in de blijvende behoefte aan vermeerdering van den geldomloop. Veeleer verwacht men, dat de terugkeer tot een betrekkelijk vasten wisselkoers zoo gunstigen invloed zou hebben op de ontwikkeling van voortbrenging en handel, dat de behoefte aan vermeerdering van geldmiddelen spoedig grooter zou worden dan ze nog ooit te voren was.

Maar of, met dat al, de Indische Regeering geneigd zou zijn de verplichtingen op zich te nemen die de geschetste regeling van zaken zou vereischén, en of de Engelsche Regeering daartoe, alsmede tot de wijziging der Bankwet, die dan tevens noodig zou zijn, hare medewerking zou willen verleen, blijft te bezien. Ook mag het gevraagd worden of de bezwaren, die uit dergelijke regeling zouden kunnen voortspruiten en die door den schrijver in het Bankers Magazine wel genoemd maar tevens wederlegd worden, door hem niet te licht zijn geteld. Om er maar één te noemen, t. w. het gevaar dat het geven van een fiduciaire waarde aan de ropij, onafhankelijk van en hooger dan de intrinsieke zilverwaarde, een hoogst belangrijk bedrag ropijen naar den geldomloop in Indie zou doen terugstroomen, die tegenwoordig daaraan onttrokken zijn, hetzij doordat ze deel uitmaken van de talrijke groote en kleine «hoards» in Indie, hetzij doordat ze in andere zilverlanden in omloop zijn; zeker is het dat b. v. Sir David Barbour dit gevaar volstrekt niet gering acht.

En zoo zouden er zeker nog meer aantekeningen betreffende de bedoelde regeling aan de mededeeling daarvan toegevoegd kunnen worden. Maar alleen op de zaak zelve de aandacht te vestigen, is 't wat met dit stuk bedoeld wordt.

Twee opmerkingen nog slechts ten slotte. Ten eerste, dat in geen geval door deze Engelsch-Indische muntre-

geling iets anders verkregen zou worden dan een geheel partiëele oplossing der moeilijkheden die uit den bestaanden munttoestand voortspruiten. Zoo zouden b. v. de algemeene bezwaren, verbonden aan den tegenwoordigen stand van zaken in Amerika, onverminderd blijven bestaan.

Ten tweede — een opmerking van gansch anderen aard — dat de huidige beweging in Engelsch-Indie geen geringe voldoening is voor hen, die alhier te voren ernstig zich verzet hebben tegen den aandrang uit Nederlandsch Indie ten behoeve van den overgang aldaar tot den zilveren standaard.

G. M. BOISSEVAIN.